

సిగ్గులు

“డాకులూ! నీకుత్తరమొచ్చిందిరా!” పాన్షాపు పిలుపు.

సూర్యోదయమప్పుడు పనిలోకెళ్లి రోజంతా ఉప్పరి పంజెసి సూర్యాస్తమయ మప్పుడు తిరగొస్తున్న డాకయ్య కాళ్లకు బ్రేకులు పడినై. సొంత పాన్షాపు మీదున్న వెంకటేశ్వర్లును వింతగా చూస్తూ..

“పో బావా! గిప్పుడు గూడా పరాష్కమేనా?” ముందుకు నడవబోయాడు డాకయ్య.

“అరేరే పరాష్కంగాదురా!”

డాకయ్య కదలలేదు. చూపుల్లో అనుమానం.

“నాతోడు... మీ అక్కతోడు ఉత్తరమొచ్చింది డాకులూ!” గల్లాపెట్టె పక్కనున్న ఇన్లాండ్ తెటర్ గాల్లో రెపరెపలాడింది.

డాకయ్య ఉరికొచ్చిండు. ఉత్తరమందుకుని అడ్రసు చూసిండు...

“డాకయ్య అంకంపేటవార్, కేరాఫ్ శ్రీ వెంకటేశ్వర పాన్షాపు” ఉత్తరం తనదే. కళ్లల్లో మెరుపు. “నువు పరాష్ఠమాడుతున్నవనుకున్న బావా!” ఉత్తరాన్ని జేబు మింగేసింది.

శ్రీ వెంకటేశ్వర పాన్షాప్ బిజీ సెంటరు. అటు గిరాకులకు పాన్, సిగరెట్లు అందిస్తూ ఇటు ‘డాకులూ’ అని పిలుచుకునే డాకయ్యతో మాటామంది.

గ్రేటర్ ముంబై... మెగాసిటీ శివారు ప్రాంతం. చెడిపోయిన వాటర్ సప్లై పైపులు, డ్రైనేజి పైపులు, పనికిరాని రైలు డబ్బాలు... వాటికి తోడుగా చిన్నచిన్న గుడిశెలు... అన్నీ కలిపి వందలు దాటి వేలల్లోకిచ్చినై. అవన్నీ అతుకుల బతుకుల మానవ నివాసాలు. రెక్కాడితేగాని డొక్కాడని శ్రామిక కేంద్రాలు.

ఒడిలోంచి కృష్ణా గోదావరులు నవ్వులు రువ్వుతూ పరుగులు తీస్తున్నా, ప్రాజెక్టులకు నోచుకోక తాగునీరు, సాగునీరు కరువై తల్లడిల్లుతున్న కోట్లాది ప్రజల కన్నీరు తుడవలేని తెలంగాణ తల్లి... బతుకు దెరువు కోసం కన్న బిడ్డల్ని కడుదూర ప్రాంతాకు పంపిస్తుంది. కరువు కాటకాలు తిప్పవేసుకున్న తెలంగాణా నొదిలి పాట్లచేత పట్టుకుని కోటి ఆశలతో ముంబై చేరిన రోజువారీ కూలీలతో, పనికోసం కళ్లల్లో వత్తులేసుకుని ఆరుగుల మీద కాలం వెళ్లబుచ్చుతున్న నిరుద్యోగులతో నిండుగా ఉంటుందా ఏరియా. అక్కడే కాపురాలు, అక్కడే పిల్లాపాపలు... తెలంగాణా వాసుల శాశ్వత నిర్వాసిత ప్రాంతం.

ఆనాటి మెతుకుసీమ నేడు మెదకు జిల్లా ఇతర తెలంగాణా జిల్లాలతోపాటు మెదకును గూడా మెతకదనం ఆవహించింది. ఆ జిల్లాలో మారుమూల పల్లెటూరు అంకంపేట... స్వాతంత్ర్య ఫలాన్ని రుచిచూడలేదింకా. పాడిపంటలకు కరువులేని రోజుల్లో రజాకార్ల రాక్షస కృత్యాలననుభవించింది. నైజాం రాజ్యం స్వాతంత్ర్య భారత్లో విలీనమయ్యాక ప్రకృతి పగబట్టింది. బావులు, చెరువులు, కుంటల్లోంచి మాయమై నీరు కళ్ళల్లో కాపురముంటుంది. వినోదాలకు దూరమై విప్లవాగ్నికి దగ్గరైంది. రాత్రంతా అన్నల సతాయింపులు, పగలంతా పోలీసుల ఆగడాలు... దినదినగండంగా తయారైంది.

పక్క ఊరి దోస్త్ సాయంతో ముంబై చేరిన డాకయ్యకు దోస్త్ గుడిశనే ఆశ్రయమిచ్చింది. దోస్త్ పంజేస్తున్న మేస్త్రీ ముఠాలోనే పనిదొరికింది. కాని...

పని దొరికిన సంతోషం ఎంతోకాలం నిలువలేదు. అర్ధనగ్గుంగా... వంపులు తిరిగిన వయసుపిల్ల సినిమా పోస్టర్లు ఆదమరిచి చూస్తూ క్రేన్ కిందపడి దోస్త నలిగిపోయిండు. హాస్పిటల్ మంచమ్మీద డాకయ్య చేతిలో చెయ్యేసి మాట్లాడుతూనే ప్రాణాలోదిలేసిండు. డాకయ్య గుండెల్లో చిచ్చు బెట్టిండు. అతని కెవ్వరూ లేరట. కాంట్రాక్టర్ ఖర్చులతో అంత్యక్రియలైపోయినై. దోస్త దేహం చితిమంటల్లో చిటపటలాడ్తుంటే డాకయ్యకు... కాళ్ళకింది నేల కరిగి పోతున్నట్టు, అగాధంలో కొట్టుకుపోతున్నట్టునిపించింది. ఎడారిలో ఒంటరి పక్షినియానని ఏడుస్తుంటే పాన్షాప్ వెంకటేశ్వర్లు వచ్చి -

“డాకులూ ! ఏడిస్తే ఏంలాభం చెప్పు ? ఇల్లా ముంగిలి ఇడిచిపెట్టి వచ్చింది ఇందుకేనా ?” ఆత్మీయంగా పలుకరించిండు. “చావుబతుకుల మన చేతుల్లో లేవుగదా ! వానికీ భూమ్మీద గింజలైపోయినై. నువ్వదంతా మరిచిపో. కష్టపడి పంజేసుకో. నాలుగు పైసలు కూడవెట్టుకుని ఇంటికివో...” అని ధైర్యం నూరి పోసిండు.

వెంకటేశ్వర్లుది మహబాబ్ జిల్లాలో ఓ పల్లెటూరట. తల్లిదండ్రుల్ని ఆకలిమంటలు మింగేసింతర్వాత ఎక్కడెవరూ దిక్కులేకే బొంబాయి కొచ్చిండు. వచ్చిన కొత్తలో కూలిపంజేసిండుట. కూలి డబ్బుల్లోంచి కొంత కూడబెట్టి పాన్షాప్ ప్రారంభించిండుట. అరుగుమీద వందరూపాయలతో మరువైన పాన్షాప్... ఇప్పుడు వేల రూపాయల సరుకులతో పక్కా దుకాణమైంది. భార్య ఇద్దరు పిల్లలు. తెలుగు కూలీలందరితో వరుసలు కలిపి మాట్లాడ్తాడు. ఎంతో మందికి అతని పాన్షాప్ కేరాఫ్ అడ్రసు.

“చిరంజీవి డాకులును దీవిస్తూ మీ అమ్మ రాయించునది - బాగున్నావా! ఇక్కడ నేను, మీ తమ్ముడు, చెల్లె అంతా బాగున్నం. నువ్వు బొంబాయి పోయెటప్పుడు గాడిఖర్చుల కోసం నా బంగారు, రాళ్ళ సిగవూవును కుదువబెడ్డివి గదా ! దాన్ని ఇడివంచుకోకపోతే షావుకారు అమ్ముతనంటున్నడు.

ఆర్జెల్ల లోపల ఇడిపిస్తమంటిమి. రెండేండ్లు గడిచిపోయె. ఎన్ని కష్టాలెల్ల వున్నా, తిండికి లేకపోయినా, ఉపవాసాలున్నప్పుడు గూడా దాన్ని ఇడువలేదు. నువ్వు

ఏన్ని పైసలు కూడవెట్టినవో ఎప్పుడొస్తవో తెల్వకపాయె. నువ్వు నెల నెల పంపిన పైసల్తోని కాలం గడుపుతున్నం. తమ్ముడు మంచిగ నదూకుంటున్నడు. చెల్లె పెద్దమనిషై ఐదారేండ్లాయె. దానికి పెండ్లి జెయ్యాలె. కూలి దొరికినప్పుడు పోదామంటె నాకు చాతగాదు. చెల్లె బీడీలు చేసుడు నేర్చుకుంటుంది. మీ నాయిన బతికుంటే మంచిగుండేది.

గా సిగపూవు మా అమ్మమ్మకు వాల్లమ్మ ఇచ్చిందంట. అమ్మమ్మ మా అమ్మకిచ్చింది. మా అమ్మ నాకిచ్చింది. పెండ్లిల దాన్ని నేను నీ చెల్లెకియ్యాలె. అది సొక్కం బంగారముది. అసాంటి మెరుపు రంగులరాళ్లు ఇప్పుడు దొరకవట. నువ్వు సరిగా తినాలె. ఆరోగ్యం మంచిగుంచుకోవాలె. మరి గా సిగపూవును ఇడిపించుకుందామా, అమ్మెయ్యమందామా ? ఏ సంగతి తెలుపగలవు... ఇట్లు... మీ అమ్మ..."

డాకయ్య మనసు బాధగా మూలిగింది. అమ్మ, చెల్లె, తమ్ముడు కండ్లల్ల తిరిగిండ్రు. కండ్లు చెమ్మగిల్లినై.

తమ్ముని చేతిరాత అది. వాని తలరాత ఎట్లుందో ! చెల్లె పెండ్లి జెయ్యాలంటే మాటలా, పోరగాండ్ర ఆటలా ? తరతరాల నుండి అమ్మ చేతికొచ్చిన సిగపూవు ఆగపై పోవద్దు. అది చెల్లెకే చెందాలె. దాన్ని అమ్మితే అమ్మా, చెల్లె ఏడిసిపోతరు. ఇడిపించి తీరాలె... నెలనెలా గుడిశె కిరాయి, కరంటు బుగ్గ కిరాయి కట్టాలె. మున్నెపాల్లి మనుషులకు మామూలియ్యాలె. బజారు నల్లకు నెలకింత కట్టకుంటే నీళ్లియ్యరు. దీంతల్లి ముండవోయ్యూ... పట్నాలల్ల పైసలు బుక్కుకుంట బతకాలె... పాలు పెరుగు కొంటే అదో ఖర్చు. రెండు పూటల అన్నందింటే డబుల్ ఖర్చు. పైసలు మిగలవు. అందుకే రోజుకోపూట భోజనం, రాత్రికి పేలాలో, అటుకులో, దోసకాయనో... దేంతోనన్నా కడుపు నింపుకునుడు అలవాటైంది. పనిమీదున్నప్పుడు మేస్త్రీ మధ్యాహ్నం చాయ్ ఇప్పిస్తున్నడు. అదీ నయమే.

“ఏంది అందగాడా... గట్టున్నవ్ ?”

వీపు గోడకానించి కాళ్లు బార్లాచాపి శూన్యంలోకి చూస్తున్న డాకయ్య ముందు ఇందిర ప్రత్యక్షమైంది. లైటు వేసింది. గుండ్రని ముఖం, పొడుపు ముక్కు, పెద్ద పెద్ద కండ్లు, వోణీలో దాగమంటున్న వయసు పొంగులు... చక్కని చుక్క గజ్జెల గుర్రమోలె వచ్చి ఎదురుగ కూచుంది. కండ్లు తుడుచుకున్నడు.

4643

“ఏందబ్బా... ఏమైంది ?” చేతులున్న ఉత్తరం తీసుకుని చదువుతుంది.

ఇందిర వెంకటేశ్వర్లు చిన్నాన్న కూతురట. వాళ్ళూరై పని దొరకక, పస్తులుండ లేక ఇటొచ్చిడంట. వాళ్ల నాయన రోగిష్టిమనిషట. అమ్మకు మూన్నాల్లు ఇండ్లల్ల పని దొరికిందట. వాళ్ల మంచీచెడు వెంకటేశ్వర్లే చూస్తుండట. మొదటిసారి వచ్చినప్పుడు చెప్పింది. అప్పుడప్పుడు వచ్చి పలుకరించి పోతుంది. గలగల మాట్లాడుతుంది. కిలకిల నవ్వుతుంది, దగ్గరి చుట్టమోలె మెదుల్తుంది. కష్టసుఖాలు తెలుసుకుంటుంది. గతవారం రోజులల్ల ఇంకా దగ్గరైంది. తన సంగతులన్నీ ఇందిరకు చెప్తుంటే నెత్తిమీది నుంచి బోలెడంత బరువు దించుకున్నట్టనిపిస్తుంది.

“గదా సంగతీ ! ఉత్తరం చదివి ఉత్తరం కూచున్నవా ?” చెంపమీద చిటికేసి వోణీతో నుదురు అద్దింది. చిన్నపిల్ల వాణీ కన్నతల్లి బుజ్జగిస్తున్నట్టు “అమ్మ, చెల్లె, తమ్ముడు మనసుల దిరుగుతున్నరా !” కళ్ళూ, ఒళ్ళు తిప్పుతూ అడిగింది. “లే బుజ్జీ !” అని చెయ్యందుకుని ముసిముసినవ్వులు నవ్వింది. ఒంపుసాంపుల ఒంటి కదలిక తన ఎదలో గిలిగింతలు పెట్టింది. గాజుల గలగల గుండెలల్ల గుసగుసలు రేపింది.

“ఓర్నియవ్వు ! నా పరేషాన్ల నేనుంటే నీకు నవ్వులాటగుండా ?” మూతి ముడిసేసుకుపోయింది. మీసంకట్టు కింది పెదవి కానింది.

“పరేషానెందుకు పిచ్చినాయినా ? నువ్వొచ్చిన్నుంచి కూడవెట్టిన పైసల్లోని సిగపూవు ఇడిపించుకుని చెల్లె పెండ్లి చెయ్యరాదా ! మీ చెల్లె పెండ్లయిన తర్వాత...” చూపులు నిలబడిపోయినై. పెదవులు వణుకుతున్నై. పున్నమి వెన్నెల... పూదోటలో ఇందిరతో తిరుగుతూ పిల్లనగ్రోవి పాట విన్నట్టనిపించింది డాకయ్యకు.

“ఆ తర్వాత ఏంది ఇందిరా...!” గాజుల చెయ్యందుకోబోయి గబుక్కున వెనక్కు లాక్కున్నడు.

“గట్టెందుకూ ? నా చెయ్యి పట్టుకుంటే వద్దన్ననా ?” ఓరచూపుతో డాకయ్య చేతులందుకుని చెంపలకు రాసుకుంది.

అహోహో.. ఓహోహో ! కొండమీద కోడెనాగు పాకుతున్నట్టు... నరాల్లో ఏదో జరుజరు మంటుంది. ఎన్నడూ అనుభవానికి రాని కమ్మని అనుభూతి.

“నీకు పెండ్లి కాలేదు గదా ఇందిరా !” గొంతు... తడారిపోతుంది.

“అవును. నీగూడా కాలేదుగదా !” మాటకాదది. మిఠాయిమూట.

“ఊహుఁ !” ఫరవాలేదు. ధైర్యమొచ్చింది.

[బ్రహ్మచారి ముదిరినా బెండకాయ ముదిరినా పనికిరావంటరు తెల్పా !”
చూపులు గుచ్చుకుంటున్నై.

“నిజమే. మరెట్లా !” అడుగు ముందుకుపడింది.

“గండుకే... మీ చెల్లె పెండ్లితోని మన పె... పె... పెండ్లి...” అరచేతులతో
మొహం దాచుకుంది. ఒంటినిండా చక్కలిగింత పెట్టినట్లుండతనికి.

వామ్మో... ఇందిర హుషారు పిల్లనే... “నిజంగానా !” మొహమ్మీంచి చేతులు
తొలగించి కళ్ళలోకి చూసిండు.

అరవిరిసిన ముద్దమందారమ్మీది తేనెటీగల రెక్కల్లా... ఇందిర కనురెప్పలు
టపటపలాడినై. వోణీ కొంగుతో మొహం కప్పుకుంది. తొలగించబోయాడు...
దిగ్గునలేచి తుర్రుమంది.

అరెరే... ఇందిర ఇక్కడనే ఉంటే బాగుండేది. వ్సే...

★ ★ ★

రోజంతా పంజేసి అలసి వచ్చిండు డాకయ్య. గుడిసె వెనకనుండి ఏదో
లోల్లి వినబడుతుంది. గుడిసె అటువైపు తాళం తియ్యాలనించలేదు. ఆటోమేటిగ్గా
కాళ్లు అటువైపు లాక్కెళ్ళినై.

సిమెంటు పైపుల సంసారం చేస్తున్న గాలయ్య బయట కూచున్నడు.
లబలబలాడుతూ నెత్తికొట్టుకుంటున్నడు. చుట్టూ జనాలు... అయ్యో అయ్యో
అంటున్నారు.

ఇద్దరు మున్నిపల్ వర్కర్లు గాలయ్య భార్య... నిండు చూలాలను బయటికి
గుంజాకొస్తున్నారు.

అయ్యోపాపం ! బలవంతంగా పైపు ఖాళీ చేస్తున్నరేమో ! కాని... అంత
అన్యాయమా ! ఎవ్వరూ అడ్డుకోవడంలేదు. బొమ్మలోలే నిల్చుండి తమాష
చూస్తున్నారు. డాకయ్యకి ఆవేశం ముంచుకొస్తుంది.

“పాపం ! గతిలేకున్నా సుతిలోని సంసారం జేసుకున్నారు” పక్కనున్న
ముసలాయనన్నడు.

“ఇదన్యాయం. గిట్లా జాలుం జెయ్యెద్దు...” అని గట్టిగా అరవాలనించింది. అనువుగానిచోట అధికులమనరాదు... పద్యం గుర్తుకొచ్చింది. “ఏమైందమ్మా !” ఓ ఆడమనిషి నడిగిండు. ఆమె గొల్లమంది.

“పోరి ముత్యమోలె ఉండె. ఏరికోరి గాలయ్యను చేసుకుంది. నాప్పులొస్తుంటే గోజలక్క ఒరింది. దావకాన్లకు వోదామంటే పైసల్లేకపోయె. పొద్దట్టుంచి ఒకటే ఒరుడు... పిండం అడ్డం తిరిగిందటా. పోరి పాణాలు దీసింది దేవుడా...” శోకాలు దీసింది.

అయ్యో పాపం ! చచ్చిపోయిందా ! ఆవేశం మాయమై ఆవేదన తోసుకొస్తుంది. కడుపుల పేగుల్ని తెడ్డుతో కలెబెట్టినట్టనిపించింది.

శవాన్ని ట్రాక్టర్ కెక్కించిండు. గాలయ్య నెత్తినోరు కొట్టుకుంటూ ట్రాక్టర్ దగ్గరి కురికిండు. ట్రాక్టర్ వెళ్లిపోయింది. గాలయ్య అంగలార్చులు ఆకాశాన్నంటుతున్నై. నేలమీద పడి బొర్లుతున్నడు...

కడుపుల డోలు వాయించినట్టైంది డాకయ్యకు. పొత్తి కడుపుల నుండి దుఃఖం తన్నుకొస్తుంది. కంటినీరు ధారలు సాగింది.

“డాకులూ... ఏడుసున్నవా !” వెనుకనుండి భుజమ్మీద చెయ్యిపడింది. తిరిగి చూస్తే ... వెంకటేశ్వర్లు.

“చూసినవా బావా ! గాలయ్య పెండ్లాం చచ్చిపోయింది...” వెంకటేశ్వర్లు చాతిమీద వాలి బోర్మన్నాడు.

“అతుకుల బతుకుల గతి గంతేరా డాకులూ ! పొద్దంతా నువ్వు పనిమీదుంటవు కాబట్టి నీకు కనబడవు. ఇసాంటి యెన్నో నేను జూస్తున్న. పాత రైలు డబ్బల పులిసిపోయిన పీనుగులు, రోగాలొచ్చి మూర్తిమూర్తి పైపులల్లనే ప్రాణాలొదిలిన గరిబులు... ఇక్కడ మనుషులు పందులకంటే హీనమనుకో...” వెంకటేశ్వర్లు ఆశ్రుబిందులు డాకయ్య తలను తడిపేస్తున్నై. అలవోకగా డాకయ్య భుజాలు పట్టి లేపి “ఇసాంటియి ఇంకెన్ని చూడాలి... పా!” వెనక్కు తిప్పి గుడిశె వైపు నడిపించుకొస్తున్నడు.

“మన తెలంగాణల బతుకుదెరువుంటే మనం గిక్కడికెందు కొస్తుంటిమి? మన నాయకులు పదవులు కాపాడుకుంటున్నారు. మాకన్యాయం జరుగుతుందని పెదవి విప్పి అడగరు. మాగ్గాడా కొత్త ప్రాజెక్టులు, కొత్త రైలు మార్గాలు కావాలని

అడగరు పిరికి సన్నాసులు. మా పంటభూములెండుకపోతున్నయని, రైతులు, కూలీలు, పనోళ్లు ఆకలిచావులు ఛస్తున్నరని గడ్బడు జెయ్యరు. వెనకబడ్డ జిల్లాల సంగతి పట్టించుకోక ముందున్న జిల్లాలు ఇంకా ముందుకు పోతున్నై... బతుకు దెరువు కోసం బొంబాయికొస్తే, గీగతి మనకుగింతే రాసుంది డాకులూ ! నువ్వు ఇవన్నీ మనసుల వెట్టుకోకు..." గుడిశె తాళం తీయించి వెళ్లిపోయిండు. డాకయ్య మనిషిగా గుడిశెలో కూచున్నడు గాని మనసెక్కడో ఉంది.

నేను చచ్చిపోతే... నా గతి గంతే !... కడుపుల పేగుల్ని కరకర కోసినట్టైంది. ఏదో భయం. పాపం గాలయ్య ! ఎక్కడ పుట్టిండ్లో, ఎట్ల పెరిగిండ్లో ! ఆమె ఎక్కడ పుట్టిందో, ఎట్ల పెరిగిందో... వాళ్లిద్దరెట్ల కలుసు కుప్పరో ! నాకిక్కడె వలున్నరు ? ఊరై ముగ్గురున్నరు. అమ్మకు ముందే దగ్గు దమ్ము. మందులు తింటుందో లేదో ! నేను నెలనెలా పంపిన మనియార్డుల పైసలు గాసానికి, తమ్ముని చదువుకు సరిపోతున్నయో లేదో ! ఊహు ! ఇక్కడ ఉండొద్దిహ. ఇదే రెక్కల కష్టం హైదరాబాదుల చేసుకుంటే దొరకదా ! జల్లి ఇంటికి పోవాలె. సిగ్గువా ఇడిపించాలె... పట్టాగీలుసుల గజ్జెల చప్పుడు ఆలోచనల కంతరాయం కల్పించింది.

"ఏంది డాకయ్యా !" తియ్యని గొంతు. "చీకట్ల కూకుండి చిందులాట చూస్తున్నవా ?" ఇందిర లైటు వేసింది.

చీకటితోపాటు భయంగాడా పారిపోయింది. గుడిశె నిండా వెలుగు పరుచుకుంది. గులాబి రంగు పరికిణీ, అదే రంగు జాకెట్, అందాలను దాచేస్తున్న తెల్లని వోణీ, ఛాతీమిదికొచ్చిన నల్లని జడ... ఆహో... దేవకన్యగాగుంది. మనసు లేచొచ్చింది.

"ఏంది డాకయ్యా... గట్టున్నవేందీ?" నుదురుమీద మెత్తని వేళ్లు... గదవబట్టి పైకి లేపింది. ఆత్మీయులకోసం అలమటిస్తున్న హృదయం అమాంతం పొంగు కొచ్చింది. ఇందిర చేతులందుకుని, అరచేతుల్ని చెంపలకు రాసుకున్నడు. గాలయ్య భార్య చావు... అంతా చెప్పేసిండు... "ఇంగ నేనిక్కడుండను ఇందిరా !" మనసులోని మాట బయటికి తన్నుకొచ్చింది.

"గట్లంటె ఎట్లనయ్యా?" బుగ్గలు నిమిరింది.

తాను వచ్చినప్పట్నుంచి ఒక్కో చెమటబిందువును ఒక్కో రూపాయిగా మార్చిన సంగతులన్నీ వూసగుచ్చినట్టు చెప్పేసిండు. ఇందిర కనుబొమలు గమ్మత్తుగా ముడేసుకున్నై. మోకాళ్లమీద కూచుండి కొనకొంగుతో కళ్లు అద్దింది.

“మా అమ్మగ్గాడా సిగపూవుంది. నా పెండ్లయినంక దాన్ని నాకిస్తానన్నది”
చిలిపిగా చూసి నవ్వింది. “సరేగాని.. మీ అమ్మ సిగపూవు విడిపించేందుకూ, చెల్లె
పెండ్లికోసం ఎన్ని రూపాయలు కూడబెట్టినవ్?”

“లెక్కపెట్టి చూద్దామా !” ఉత్సాహమొచ్చింది.

“ఆ... తియ్యి. చూద్దాం” చెయ్యిబట్టి లేపింది.

ఉత్సాహం ఉత్తేజపరిచింది. అనుకోకుండా చేతులు ఇందిర నడుమును
చుట్టేసిస్తే. సర్రున వేడెక్కింది ఒళ్లు.

“హమ్మా.. గిదేందీ ?” గబుక్కు విడిపించుకుని దబుక్కున తలుపేసి
వచ్చింది. భుజాలమీద చేతులేసి అడిగింది.

“పైసలు లెక్కపెద్దామా, పరాచికాలాడుకుండామా?” కాటిక కనురెప్పలు
ఎగిరిపడినై. ఎర్రని పెదాలమీద తెల్లని చిరునవ్వు... లైటు వెలుతురు పరావర్తనం
చెందుతోంది.

మూలకున్న ట్రంకు పెట్టె తాళం విప్పుకుంది. పెట్టె తలుపు తెరుచుకుంది.
నాలుగు చేతులు నోట్లను మడతపెట్టినై. అంతా కలిపి ఐదు వేల పైసనే ఉంది.

“మనం మీ ఊరికి పోదాం. పెండ్లి జేసుకుందాం...” కళ్లలోకి చూస్తూ
చెప్పుకు పోతుంది ఇందిర. “ముందు మీ చెల్లె పెండ్లి జేద్దాం. హైదరాబాదు
పోదాం. నువ్వు కూలిపంజెయ్యి. నేనింకేదన్నా పంజాసుకుంట. మీ అమ్మను
మంచి డాక్టరుకు చూపెద్దాం...” నోట్లు పెట్టెలో పెట్టి మూసేసింది. డాకయ్య
తాళమేసిండు.

ఇందిర ఎంత మంచిదో !

“నువ్వు నాతోని వస్తే మా అమ్మ మురిసిపోతది. చుక్కసాంటి పెండ్లాన్ని
తెచ్చుకున్నవని నన్ను మెచ్చుకుంటుంది” తాళం లాగి చూసిండు.

“దీంట్లనుండి సిగపూవు విడిపించుకుని మీ చెల్లి పెండ్లి చెయ్యచ్చు”
ముక్కుపట్టి చిలిపిగా లాగి వదిలేసింది.

ఆహా... ఎంత హాయిగుందో !

“ఇందిరా ! ఇప్పుడు నువ్విక్కడనే ఉంటే... మీ అమ్మా నాన్నలు ఎదిరిచూసి
ఆగమైపోతరా ?”

“ఊహా! మా అమ్మానాన్నలు చుట్టాల మార్గము బోయిండు. ఒక్కదాన్నే.. ఇంట్ల భయమైతది. ఇప్పుడిక్కడనే ఉంటా...” వోణీ కొంగును చూపుడు వేలుకు ముడేసుకుంటుంది. కోతికి కొబ్బరి దొరికినట్టుంది.

“సరే ... ఉండు గా పేలాలిటుతే. బుక్కుదాం” హుషారుగా చాప పరిచి కూచున్నడు.

“రెండు మూడురోజులల్ల ఊరికి వోతంగదా ! గా బియ్యమేం జేస్కుంటవ్? ఇప్పుడు అన్నం వండి ఉల్లిగడ్డల పులుసు చేస్తానయ్యా?” పెద్దపెద్ద కళ్లు తోలు బొమ్మలోలె కదిలినై.

గాజుల వంట రుచి చూడక గన్నీ రోజులైంది. ప్రాణం లేచొచ్చింది.

ఇటు వంట... అటు ఏవేవో ముచ్చట్లు. పులుసు తిరగబోస్తుంటే ముక్కుపుటాలెగిరిపడినై. ఆవురావురుమంటుంది ప్రాణం.

అల్లరి చూపులు, వింత చేష్టలు... ఒకే పల్లెములో ఇద్దరి భోజనం... తృప్తిగా ఉంది. చాపమీద చెరోవైపు తిరిగి పడుకున్నారు. వేడెక్కుతున్న శరీరం... బలపడుతున్న కోరిక... మరో లోకంలో ఉన్నట్లుంది డాకయ్యకు. నిద్రరానంటుంది.

“డాకయ్యా!” తియ్యని పిలుపు. ఇటువైపు తిరిగింది ఇందిర.

“ఇందిరా !” ఆతృత అటే తిప్పింది.

చూపులు కలుసుకుని... బాణాలు విసురుకుంటున్నై.

“నిద్రొస్తలేదుగదా !” అరచేత్తో చెంపమీద రాసింది. “రేపు నువ్వు మన పెండ్లి గురించి మా వెంకటేశ్వర్లు అన్ననడుగు. మా అన్న చాన మంచోడు. కాదనడు. అన్న కాదంటే అమ్మానాన్నలు కాదనరు.”

గుండెలెగిరి పడుతున్నై. వేడి ఉచ్చాసనిశ్వాసలు ఒరుసుకుంటున్నై. “సరే ఇందిరా!” జరిగి దగ్గరికొచ్చిండు. ఇందిర నడుమీద చెయ్యిపడింది. నరాలు జివ్వుమన్నై. “వెంకటేశ్వర్లు బావ తిరుపతి వెంకటేశుడు. అందరికి సాయంజేస్తాడు” ఇంకో చెయ్యి చెంప మీద కొచ్చింది.

లైలు వెలుగుతూనే వుంది. పొడగాటి జడ ఎత్తైన గుండెలమీదుంది. మెరిసే నుదుటిమీద నల్లని కురులు ఆడుకుంటున్నై. చెయ్యి బిగుసుకుంది.

“అమ్మో... గిదేందీ?” బుంగమూతి పెట్టింది. సున్నితంగా చేతులు పక్కకు జరిపింది. గిదంతా పెండ్లి అయినకగదా !” చటుక్కున అటు తిరిగింది.

“ఓర్నియవ్వు...” వాగుకు వరదలోచ్చినట్టు కోర్కెకట్టలు తెంచుకుంది. తనను తాను అదుపులో పెట్టడం అసాధ్యమైంది. “మనం ఇక్కడనే పెండ్లి జేసుకుని ఊరికి పోదాం. రేపు మా గుత్తేదారుకు జెప్పి లెక్కలు చేయించి పైసలు తెచ్చుకుంట. రెండుమూడు రోజులల్ల పెండ్లిజేసుకొని పోదాం” వేగలేని శరీరం, ఆగలేని చేతులు నడుమును నాగుపాముల్లా చుట్టేసివై.

“సరే... ఇంగ ఇడిసిపెట్టు... నిద్రపో...”

“ఏంగాదులే ఇందిరా ! ఎట్టైనా ఆలుముగలమేగదా !” కోరవయసు, కొంటె మనసు. దోరమాగిన మామిడిపండు దోసిట్ల ఉన్నది. చేతులున్న పండు మూతి కందకుంటే ఊకుంటుందా ! తానే లేచి లైటార్చి వచ్చేసిండు.

★ ★ ★

సగం తెరుచుకున్న తలుపు సందునుండి చొచ్చుకొచ్చిన సూర్యకిరణాలు డాకయ్య ఒంటిమీద వాలినై. చెంపలమీది కొచ్చినై. కళ్లు తెరిచే సరికి కరకర పొద్దెక్కింది. అయ్యో... ఈ పాటికి పనికిపోయేదుండె.. ! ఇందిర పక్కనలేదు.

నీళ్లకోసం నల్లదగ్గరికి వోయిందేమో ! లేచి చూసిండు. ప్లాస్టిక్ బిందె, బకెట్టు, జగ్గు అక్కడే ఉన్నై. కడగని వంటగిన్నెలు పొయ్యిమీదున్నై. మూలకు ట్రంకు పెట్టలేదు. గుండె రుల్లుమంది. గుడిశె అంతా వెతికిండు కనిపించలేదు.

“ఇందిరా ... ఇందిరా !” గుడిశె దద్దరిల్లింది.

నల్లా దగ్గర, అటూ - ఇటూ ఎటుచూసినా ఇందిర జాడలేదు.

ఆందోళన, భయం, ఆవేశం... అయోమయం, కాళ్లు శ్రీ వేంకటేశ్వర పాన్షాపుకు పరుగులు దీసివై.

షాపు చుట్టూ గిరాకులు, నడుమ వెంకటేశ్వర్లు.

“పనికి పోతున్నవా డాకులూ!” తమలపాకుల సున్నం రాస్తూ పలుక రించిండు.

“మ్మీ ... మీ... చెచె చెల్లె” గొంతు సరిగా పెగలనంటుంది. “ఇ...య్యక్కడి కొచ్చిందా? మీ ఇంట్ల ఉందా?”

“మా చెల్లె ఎవలా ? నాకు చెల్లెల్లు ఎవ్వలూ లేరు. పరాష్ఠమాడుతున్నవా పిల్లగా !” నవ్వుతూ పాన్ కట్టి యిచ్చేసిండు.

“అయ్యో... దేశకు మసికబొంత.. పరాక్ష్మామా ? గదే... గా ఇందిర... మీ చిన్నాయి న బిడ్డ బావా ...” దమ్ము వచ్చేస్తుంది.

గిరాకులు వెళ్లిపోయిండు.

“నాకు చిన్నాయన, పెదనాయి నలుంటే బొంబాయి కెందుకొస్తా ? నీకేమైంది డాకులూ ? గంత దమ్ముదీస్తున్నవు. పరేషాన్ గున్నవా ?” గుడ్డతో తలుపుల అద్దాలు తుడుస్తున్నడు.

“అయ్యో బావా... గదే.. ఆ ఇందిర బావా ! నీకు చెల్లెలు కాదా ?” కోపమొచ్చింది.

“నీ యవ్వు... నా చెల్లెలంటవు. ఎవతో ఇందిర అంటవు... నీకేమన్నా దయ్యం బట్టినాదిరా ! నప్పుడు జెయ్యక పనికివో !” గట్టిగా మందలించిండు. గప్పుడే గిరాకులొచ్చిండు.

“జల్లీ ... మీరాపాన్ దో భాయ్!”

“జెప్పన ఒ బీడీకట్ట ఇయ్యన్నా !”

డాకయ్య తలలో డాం డామ్మని తుపాకులు పేలుతున్నై. నెత్తికొట్టుకుని... రాత్రి సంగతంతా చెప్పేసిండు. అంతా విని నోరు తెరిచిండు వెంకటేశ్వర్లు వచ్చిన గిరాకులు విచిత్రంగా చూస్తున్నారు.

“అయ్యో డాకులూ... అన్యాయమైపోయినవూ !” వెంకటేశ్వర్లు నెత్తి కొట్టుకున్నడు. “ఆ ముండ ఎవలో నిన్నెక్కడ వట్టిందో ! బద్మాష్ ముండలు.. ఏషాలేసి మోసంజేస్తరు. అంగళ్ల అవ్వా అంటే ఎవనికి పుట్టినవ్ బిడ్డా అన్నట్టైందిరా...”

డాకయ్య నవనాడుల్లోంచి దుఃఖం ఎగదన్నుకొస్తుంది. గుండెలు బాదుకుంటున్నడు. జాట్టు పీక్కుంటున్నాడు.

“అయ్యో బావా ! నేనేం జెయ్యాలె బావా ! అమ్మ సిగపూపు ఎట్లా ఇడిపియ్యాలే... చెల్లె పెండ్లెట్ల జెయ్యాలే... అయ్యో...” అరుపులు, అంగలార్పులు... జనారణ్యంలో డాకయ్య ఒంటరిగాడు.

ఆదివారం 'వార్త'

2 డిసెంబర్ 2001